

УДК 338.24.02:334.716

ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Серкова Г. М., аспірант Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, м. Дніпропетровськ

Серкова Г. М. Інструменти управління економічним розвитком промислових підприємств.

Стаття присвячена дослідженню існуючих методів та інструментів до управління підприємством в цілому, а також можливостей їх застосування до вирішення проблем управління економічним розвитком промислових підприємств. В статті зроблено аналіз існуючих досліджень, який дозволив зробити висновок про те, що проблемі управління економічним розвитком від державного рівня до рівня підприємства приділяється значна увага вченими як в Україні, так і за кордоном. В статті зазначено, що вправне застосування інструментів управління дозволяє підприємству як адаптуватися до умов зовнішнього нестійкого середовища, так і суттєво допомагає керівникам у запобіганні невизначеності та забезпеченні сталого розвитку підприємства в цілому та економічного розвитку зокрема. Також в статті наведена систематизована та розвинена класифікація інструментів управління економічним розвитком промислових підприємств, яка показує прикладну цінність подальшої розробки ефективної стратегії управління економічним розвитком промислових підприємств. До числа аналітичних інструментів віднесено SWOT-аналіз, матрицю BCG, матрицю «McKinsey-GE», збалансовану систему показників (BSC), полікритеріальний метод діагностики розвитку підприємств та ін. Також зазначено, що управління економічним розвитком підприємств із застосуванням таких організаційно-аналітичних інструментів, як функціонального та процесно-структурованого, є виправданим і ефективним у сучасних економічних реаліях. При функціональному підході за основу приймається твердження про те, що будь-яка організаційна структура створюється для виконання завдань. При процесно-структурованому управлінні діяльність підприємства розглядають як сукупність взаємодіючих процесів, що протікають всередині організаційної структури і реалізують поставлені цілі.

Sierkova H. Management tools of economic development of industrial enterprises.

The article is devoted to research of existing methods and tools to manage the enterprise as a whole, as well as their applicability to the problems of economic development management of industrial enterprises. The article made an analysis of existing research, which led to the conclusion that the problem of managing the economic development of the state-level to enterprise-class received considerable attention by scientists both in Ukraine and abroad. The article stated that the skillful use of management tools allows the company to adapt to the conditions of unstable external environment and essentially helps managers to prevent uncertainty and ensuring sustainable development of the whole enterprise and economic development in particular. The article also shows a systematic classification and advanced management tools, the economic development of industrial enterprises, which shows the value of the application for further development of an effective management strategy of economic development of industrial enterprises. Some of the analytical tools referred SWOT-analysis, the matrix BCG, Matrix «McKinsey-GE», the balanced scorecard (BSC), polikriterialny method for diagnosing the development of enterprises, and others. It is also stated that the management of economic development of the enterprises with the use of organizational and analytical tools, both functional and process-structured, it is justified and is effective in the current economic realities.

When a functional approach shall be based on the allegation that any organizational structure created to perform tasks. With a structured process-management activities of the company is considered as a set of interacting processes that occur within the organization and thus realize the goals.

Серкова А. М. Инструменты управления экономическим развитием промышленных предприятий.

Статья посвящена исследованию существующих методов и инструментов к управлению предприятием в целом, а также возможностей их применения к решению проблем управления экономическим развитием промышленных предприятий. В статье сделан анализ существующих исследований, который позволил сделать вывод о том, что проблеме управления экономическим развитием от государственного уровня до уровня предприятия уделяется значительное внимание учеными как в Украине, так и за рубежом. В статье указано, что умелое применение инструментов управления позволяет предприятию как адаптироваться к условиям внешней неустойчивой среды, так и существенно помогает руководителям в предотвращении неопределенности и обеспечении устойчивого развития предприятия в целом и экономического развития в частности. Также в статье приведена систематизированная и развитая классификация инструментов управления экономическим развитием промышленных предприятий, которая показывает прикладную ценность дальнейшей разработки эффективной стратегии управления экономическим развитием промышленных предприятий. К числу аналитических инструментов отнесены SWOT-анализ, матрица BCG, матрица «McKinsey-GE», сбалансированная система показателей (BSC), поликритериальный метод диагностики развития предприятий и др. Также указано, что управление экономическим развитием предприятий с применением таких организационно-аналитических инструментов, как функционального и процессно-структурированного, оправдано и является эффективным в современных экономических реалиях. При функциональном подходе за основу принимается утверждение о том, что любая организационная структура создается для выполнения задач. При процессно-структурированном управлении деятельность предприятия рассматривают как совокупность взаимодействующих процессов, протекающих внутри организационной структуры и таким образом реализуют поставленные цели.

Постановка проблеми. Актуальною проблемою сьогодення є кризовий стан промислових підприємств України, який, передусім, обумовлено погіршенням кон'юнктури як світового, так і національного ринків, тому нагально постає питання формування інструментів управління економічним розвитком промислових підприємств та в подальшому його ефективної стратегії, котрі або ще неповністю вирішені, або залишаються дискусійними. Адже від правильності вирішення зазначених питань значною мірою залежатиме ефективність функціонування підприємства в цілому у мінливому взаємопов'язаному ринковому середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз існуючих досліджень свідчить про те, що проблемі управління економічним розвитком від державного рівня до рівня підприємства вченими приділяється значна увага як в Україні, так і за кордоном.

Розробці теоретичних та методичних засад щодо управління економічним розвитком промислового підприємства присвячені праці Бузько І. Р., Дмитренко І. Є., Сущенко О. А. [1], Козаченко Г. В. [2] та ін.

Метою статті є дослідження існуючих методів та інструментів до управління підприємством в цілому, а також можливостей їх застосування до вирішення проблем управління економічним розвитком промислових підприємств.

Викладення основного матеріалу. Загальновідомо, що промисловим підприємствам України властивий недостатній рівень культури управління. Більшість

систем управління утворились ще у роки адміністративно-командної економіки та перестали відповідати вимогам сучасних умов.

Вправне застосування інструментів управління дозволяє підприємству як адаптуватися до умов зовнішнього нестійкого середовища, так і суттєво допомагає керівникам у запобіганні невизначеності та забезпеченні сталого розвитку підприємства в цілому та економічного розвитку зокрема.

Систематизована та розвинена класифікація інструментів управління економічним розвитком промислових підприємств наведена в таблиці 1.

Таблиця 1 – Класифікація інструментів управління економічним розвитком промислових підприємств [3]

Класифікаційні ознаки	Види методів (інструментів) управління	Підвиди інструментів управління
1. За характером впливу	- економічні; - соціально-психологічні; - технологічні; - адміністративні.	Бюджетування, економічні плани, конструкторські документи, соціальні плани, стимули та санкції, розпорядчі та дисциплінарні інші.
2. За напрямом впливу	- прямого впливу; - непрямого впливу	Накази, розпорядження, інструкції, положення, плани інші.
3. За способом врахування інтересів працівників	- матеріального впливу; - владного впливу; - морального впливу.	Економічні стимули, штатні розписи, регламенти, договори, моральні стимули інші.
4. За формою впливу	- якісні; - кількісні.	Вказівки, кошториси інші.
5. За функціональною спрямованістю	- організаційні; - планові; - координаційні; - контрольні; - регулювальні; - мотиваційні.	Контролінг, регламентація, стратегічні карти, моніторинг, реінжиніринг інші.
6. За областю застосування	- маркетингові; - фінансові; - операційні; - інші.	Факторний аналіз, бенчмаркінг, аутсорсинг інші.
7. За ступенем новизни	- творчі; - адаптивні; - селективні; - стандартні.	Інноваційні, креативні, пошукові, рутинні інші.
8. За широтою застосування	- загальні; - спеціальні.	Однорідні, широкі, вузькі.
9. За врахуванням фактору часу	- статичні; - динамічні.	Балансові, оптимізаційні, динамічні.
10. За тривалістю дії	- довгострокові; - середньострокові; - поточні.	Стратегічні, тактичні, оперативні.
11. За формою вираження	- концептуальні; - аналітичні.	Описові (стратегічна модель Портера, SWOT-аналіз інші), формалізовані (BSC, матриця БКГ, матриця "Мак Кінсі", полікритеріальна діагностика розвитку).
12. За напрямом дії	- внутрішні; - зовнішні.	Стратегії розвитку підприємства.

Автором джерела [3] за основу класифікації інструментів управління прийнятий набір менеджменту Кузьміна О. Є., Мельник О. Г. [4] та господарських рішень Кічор В. П., Фещур Р. В., Воробець С. Й., Яворської Н. Р. [5], який доповнено рядом нових класифікаційних ознак та розширено підвидами інструментів управління.

Представлена класифікація інструментів управління показує прикладну цінність, насамперед, подальшої розробки ефективної стратегії управління економічним розвитком промислових підприємств.

Застосовуючи відповідні технології та інструменти управління можна цілеспрямовано впливати на якісно-кількісні показники (індикатори), на які перетворюється розвиток як процес. До числа таких аналітичних інструментів можна віднести SWOT-аналіз, матрицю BCG, матрицю «McKinsey-GE», збалансовану систему показників (BSC), полікритеріальний метод діагностики розвитку підприємств тощо. Проте використання даних інструментів стикається з рядом перешкод, першочерговою з яких є обмеженість інформаційного забезпечення процесу розрахунку інтегральних показників, які утворюються з широкого кола кількісних та якісних показників. Недоліком інших інструментів є описовий характер результатів, які переважно містять лише рекомендаційні положення не підкріпленні ґрунтовним економічним аналізом.

Перевірка дієвості вищезгаданих аналітичних інструментів на практиці дозволяє виявити, що отримані результати зазвичай містять моментну оцінку стану підприємства, не відображаючи усталених тенденцій, що в свою чергу не дає змогу здійснити прогностичні розрахунки на наступний період часу.

Автором джерела [6] зазначено, що управління економічним розвитком підприємств із застосуванням таких організаційно-аналітичних інструментів, як функціонального та процесно-структурованого, є виправданим і ефективним у сучасних економічних реаліях.

При функціональному підході за основу приймається твердження про те, що будь-яка організаційна структура створюється для виконання завдань. Впровадження даного інструменту охоплює чотири послідовні етапи: реалізацію конкретних функцій менеджменту (управління фінансами, кадрами, постачанням, збутом, підрозділами тощо) через загальні функції менеджменту (планування, організацію, мотивацію, контролювання та регулювання); формування методів менеджменту як способів впливу керуючої підсистеми підприємства на керовану; формалізацію методів менеджменту в альтернативні управлінські рішення; забезпечення впливу керуючої системи підприємства на керовану на засадах механізмів керівництва (влади, лідерства тощо).

При процесно-структурованому управлінні діяльність підприємства розглядають як сукупність взаємодіючих процесів, що протікають всередині організаційної структури і реалізують поставлені цілі. Процесом є логічний, послідовний, взаємозалежний набір заходів, що використовує ресурси, створює цінність і видає результат. Для процесу характерні такі властивості: протяжність у часі; існування перехідних станів внаслідок певних дій; наявність чітко визначених подій, термінів їх початку і завершення; обмеженість обсягів ресурсного забезпечення щодо підтримки виконання процесу та його завершення. Управління розвитком підприємств на засадах даного інструменту можна реалізовувати через узгоджені формалізовані процеси діяльності, від результатів яких безпосередньо залежить загальний стан усієї системи.

Висновки. Таким чином наведена класифікація інструментів, які застосовують в управлінні, а також дослідження властивостей та областей вживання аналітичних і організаційних інструментів утворюють теоретичне підґрунтя для розробки стратегії управління економічним розвитком промислових підприємств, що і буде об'єктом подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Бузько І. Р. Стратегічний потенціал і формування пріоритетів у розвитку підприємств : монографія / І. Р. Бузько, І. Є. Дмитренко, О. А. Сущенко – Алчевськ: Вид-во ДГМУ, 2002. – 243 с.
2. Система економічної безпеки: держава, регіон, підприємство: монографія / [за заг. ред. проф. Г. В. Козаченко]. – В 3-х т. – Т. 2. – Луганськ: ТОВ «Віртуальна реальність», 2012. – 318 с.
3. Самуляк В. Ю. Класифікація інструментів управління економічним розвитком промислових підприємств [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/16964/1/232-Samulyak-380-382.pdf>
4. Кузьмін О. Є. Основи менеджменту / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К: Академвидав, 2003 – 414 с.
5. Кічор В. П. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. / В. П. Кічор, Р. В. Фещур, С. Й. Воробець, Н. Р. Яворська. – Львів: Видавництво «Раст-7», 2012. – 188 с.
6. Самуляк В. Ю. Аналітичні інструменти в управлінні економічним розвитком промислових підприємств: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.04 / Віталій Юрійович Самуляк. – Львів: Б.В., 2013. – 26 с.

Ключові слова: економічний розвиток, промислові підприємства, управління, інструменти, класифікація.

Ключевые слова: экономическое развитие, промышленные предприятия, управление, инструменты, классификация.

Keywords: economic development, industry, management, tools, classification

УДК: 68.34.012.003

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИНДУСТРИИ МОДЫ: ОТ 80-Х ГОДОВ ДО НАШИХ ДНЕЙ

Гончаров М. Н., ст. преподаватель кафедры культурологи и дизайна УрФУ
Карандашева Д. С.

Гончаров М.Н., Карандашева Д.С. Эффективность индустрии моды: от 80-х годов до наших дней

В статье кратко рассматривается понятие «индустрия» на примере моды 70-х - 80-х годов. Также проводится исторический аспект развития моды 80-х её главными представителями и кумирами в области музыки. Рассматривается классификация модных товаров на примере женской и мужской моды 80-х годов. Помимо всего, в статье рассматриваются и перспективы развития экономики модных тенденций, которые активно использовались в период 80- годов в уже современных социальных слоях общества, как хорошо устоявшаяся классика.

Goncharov M. Karandasheva D. The effectiveness of the fashion industry from the 80s to the present day

The article briefly describes the concept of "industry" in the example of fashion 70s - 80s. Also it carried out the historical aspect of fashion 80 members and its main idols in